

Betænkning afgivet af Retsudvalget den 28. januar 2010

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod at bære burka og niqab i det offentlige rum

[af Peter Skaarup (DF) m.fl.]

1. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 8. oktober 2009 og var til 1. behandling den 8. december 2009. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 2 møder.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 9 spørgsmål til justitsministeren og til indenrigs- og socialministeren til skriftlig besvarelse, som disse har besvaret. Der er endvidere stillet 1 spørgsmål til justitsministeren, der forventes besvaret inden 2. behandling.

1 af udvalgets spørgsmål og indenrigs- og socialministerens svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af DF) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse* ved 2. behandling.

Liberal Alliances medlem af udvalget er imod beslutningsforslaget. For LA er friheden en helt central værdi – friheden til at bestemme over eget liv, friheden til at bestemme sine egne værdier, friheden til at tro, tale og tænke frit. Det gælder selvfølgelig også friheden til at gå klædt, som man vil.

LA er overbevist om, at der både findes kvinder i Danmark, der bliver tvunget til at gå med burka og niqab, og kvinder, der selv vælger det. Derfor mener LA ikke, at et forbud mod burka og niqab bekæmper kvindeundertrykkelse, da det i lige så stor grad tjener til at indskrænke kvinders frihed.

Brugen af burka og niqab giver unægtelig nogle konsekvenser for ens personlige muligheder. Det er dog vigtigt at understrege, at de begrænsninger, brugen medfører, er resultater af frie personlige valg, ikke mindst set i lyset af, at tvang allerede er kriminaliseret.

Endelig hæfter LA sig ved, at Justitsministeriet på baggrund af en gennemgang af forslaget er nået frem til, at et forbud hverken er i overensstemmelse med grundloven eller med den europæiske menneskerettighedskonvention.

Et *mindretal* i udvalget (DF) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse*.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget udtaler, at beslutningsforslaget fra Dansk Folkeparti følger op på det politiske udspil fra det Konservative Folkeparti fra deres sommergruppemøde tilbage i august 2009, hvor et forbud mod at bære burka og niqab i det offentlige rum blev foreslået.

Den efterfølgende debat betød, at regeringen nedsatte et såkaldt burkaudvalg, der skulle kortlægge anvendelsen af ansigtsdækkende beklædningsgenstande som burka og niqab. Rapporten, der er udarbejdet af Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier, Københavns Universitet, er afsluttet den 10. november 2009, men først offentliggjort i januar 2010.

Rapporten har fra visse sider været kritiseret for ikke at være god nok og på kanten af god »forskning«. F.eks. skelnes der ikke mellem beklædningsgenstandene burka og niqab, ligesom optællingen af personer, der bærer disse beklædningsgenstande, er foretaget ved at tale med forskellige muslimske personer og organisationer, og på den baggrund har burkaarbejdsgruppen foretaget et »kvalificeret« skøn.

De stillede spørgsmål i udvalget er besvaret ved primært at henvise til rapporten. Det er således ikke muligt at få præcise svar på de stillede spørgsmål, da svarene ej heller kan ses i rapporten, men må udledes indirekte. Angående optællingen af kvinder med burka og niqab fremgår det, at burkaarbejdsgruppen på baggrund af samtaler med forskellige muslimske organisationer, imamer m.fl., har skønnet sig frem til, at der findes 100-200 kvinder, der bærer niqab i Danmark. Oplysningen om, at der kun skulle være tre kvinder i Danmark, der bære burka, fremgår ikke af rapporten, men har været fremme i dagspressen. Forslagsstillerne har i øvrigt bemærket, at rapporten indledningsvis fastslår, at der i rapporten ikke skelnes mellem burka og nipab. Dermed har kritikken af forslaget været ført på et fejlagtigt grundlag.

På den baggrund kan man slutte sig til, at burkaarbejdsgruppen ikke kan sige noget kvalificeret om antallet af muslimske kvinder, der går med burka og niqab i Danmark. Desuden må man slutte sig til, at burkaarbejdsgruppen ej heller har været rundt i alle kroge af kongeriget for at sikre, at optællingen af burkaer og niqaber er troværdig.

Konklusionen på rapporten og den offentlige debat synes at være, at antallet af personer, der bærer burka og/eller niqab, ikke er stort og ikke udgør et væsentligt samfundsmæssigt problem nu. Det synspunkt deler Dansk Folkeparti ikke. Dansk Folkeparti har da også noteret sig, at det ligeledes fremgår af rapporten, at brugen af disse beklædningsgenstande muligvis er svagt stigende i Danmark og sandsynligvis i resten af Europa, og det er som bekendt bedre at tage et kommende problem i opløbet end at vente nogle årtier, til problemet har antaget en uløselig størrelse. Det fremgår ligeledes af rapporten, at de fleste bærere af disse beklædningsgenstande, selv om de ikke vil stå ved det, har en fundamentalistisk udlægning af islam og hælder til wahhabi/salafi-kredses udlægning af koranen. Denne udlægning af koranen er eks. udbredt i Saudi-Arabien.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at burka og niqab ikke alene er et spørgsmål om antal, men til lige et spørgsmål om holdningen til det danske samfund, til fundamentalisme, kvindefrigørelse/undertrykkelse osv., og at burka og niqab i det hele er at betragte som udanske.

Uagtet at visse medier og partier, som oprindeligt bakkede op om forslaget, i dag kritiserer Dansk Folkeparti, er befolkningen optaget af emnet, og et flertal hælder til et forbud.

Ifølge en meningsmåling, der er lavet af Capacent for DR Nyheder den 26. januar 2010, mener 51 pct. af den danske befolkning, at det bør være forbudt at bære burka eller niqab i det offentlige rum. 41 pct. mener, det bør være tilladt, mens 8 pct. har svaret ved ikke. Kilde: www.dr.dk/Nyheder/Indland/2010/01/26/100538.htm.

I andre lande diskuteres burka og niqab også, og i Frankrig er der allerede visse restriktioner, og måske kommer der flere til. Således fremgår det af Morgenavisen Jyllands-Posten den 27. januar

2010 i artiklen »Frankrig på vej med burka-forbud«, at en fransk parlamentskommission lægger op til, at burkaen forbydes på offentlige steder såsom i offentlige transportmidler, ved skoler, på hospitaler og i alle statslige institutioner og kontorer. Samtidigt fastslår rapporten, at det er i strid med fundamentale franske værdier, når muslimske kvinder bærer burka og niqab. »Det fulddækkende slør er et problem for vores republik. Det er uacceptabelt. Vi må fordømme det«, hedder det i den næsten 200 sider lange rapport.

Det er således helt legitimt og har tilmed bred folkelig opbakning at diskutere restriktioner over for at bære burka og niqab i Danmark, og forslagsstillerne havde helst set, at beslutningsforslaget blev vedtaget med den konsekvens, at det bliver forbudt at bære burka og niqab i det offentlige rum. Dermed ville problemet være løst én gang for alle.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Kim Andersen (V) Gitte Lillelund Bech (V) Karsten Nonbo (V) Peter Skaarup (DF) fmd.

Marlene Harpsøe (DF) Dennis Flydtkjær (DF) Tom Behnke (KF) Vivi Kier (KF)

Simon Emil Ammitzbøll (LA) Karen Hækkerup (S) Thomas Jensen (S) Mogens Jensen (S)

Julie Skovsby (S) Nanna Westerby (SF) Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) Lone Dybkjær (RV)

Line Barfod (EL)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	25	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne	1
Enhedslisten (EL)	4	(UFG)	

Oversigt over bilag vedrørende B 11**Bilagsnr. Titel**

1	Rapport om brugen af niqab og burka, fra indenrigs- og socialministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af beslutningsforslaget
3	Godkendt tidsplan for udvalgets behandling af beslutningsforslaget
4	1. udkast til betækning
5	2. udkast til betækning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende B 11**Spm.nr. Titel**

1	Spm. om, hvordan man har fundet frem til, at der er tre personer bostående i Danmark, der bærer burka, til justitsministeren og indenrigs- og socialministeren, og ministrenes svar herpå
2	Spm. om, hvilken optællingsmetode der er anvendt, til justitsministeren og indenrigs- og socialministeren, og ministrenes svar herpå
3	Spm. om, hvem der står bag optællingen, til justitsministeren og indenrigs- og socialministeren, og ministrenes svar herpå
4	Spm. om, hvordan man er sikker på, at der er tale om tre forskellige personer, og ikke den samme person, der fejlagtigt er medtalt tre gange, til justitsministeren og indenrigs- og socialministeren, og ministrenes svar herpå
5	Spm., om det er muligt, at der er flere end tre personer, der bærer burka i Danmark, til justitsministeren og indenrigs- og socialministeren, og ministrenes svar herpå
6	Spm., om burkaudvalgets optællingskontrollanter har været rundt i alle kroge af kongeriget for at sikre, at optællingen af burkaer og niqaber er troværdig, til justitsministeren og indenrigs- og socialministeren, og ministrenes svar herpå
7	Spm., om det, når det åbenbart kan lade sig gøre at optælle antallet af burkabærere så nøjagtigt som tre ud af en befolkning på mere end 5 millioner i Danmark, så med samme nøjagtighed kan lade sig gøre at optælle antallet af muslimer i Danmark, til justitsministeren og indenrigs- og socialministeren, og ministrenes svar herpå
8	Spm., om regeringen vil sikre, at rapporten fra regeringens Burkaudvalg, der viser, at der skulle være tre burkklædte kvinder i Danmark, offentliggøres omgående, så man kan forholde sig nærmere til oplysningerne i rapporten, til justitsministeren og indenrigs- og socialministeren, og ministrenes svar herpå
9	Spm. om, hvilke kommentarer regeringen har til pressejurist og ekspert Oluf Jørgensens udtalelser i Jyllands-Posten, hvor der udtrykkes kraftig kritik af, at man ikke vil give medierne aktindsigt i rapporten fra en forskergruppe til regeringens burkaudvalg, ligesom beslutningen om ikke at give offentligheden indsigt kaldes i strid med offent-

lighedsloven, til justitsministeren og indenrigs- og socialministeren, og ministrenes svar herpå

- 10 Spm., om Justitsministeriet har viden om den omtalte rapport fra det franske parlament om forbud mod burka i det offentlige rum, til justitsministeren

1 af udvalgets spørgsmål til indenrigs- og socialministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålet og indenrigs- og socialministerens svar er optrykt efter ønske fra DF.

Spørgsmål nr. 1:

Hvordan har man fundet frem til, at der er tre personer bosiddende i Danmark, der bærer burka?

Svar:

Arbejdsgruppen om burka, niqab og anden religiøst betinget beklædning oplyser, at det ikke fremgår af de oplysninger, som arbejdsgruppen er bekendt med, at der skulle være tre personer bosiddende i Danmark, der bærer burka.

Som det fremgår af den nu offentliggjorte »Rapport om brug af niqab og burka« fra Københavns Universitet, der er bestilt og indhentet som et forskningsmæssigt bidrag til det arbejde, Burka-arbejdsgruppen er i gang med, skønnes det, at der findes mellem 100 og 200 kvinder, der bærer niqab i Danmark. Som følge af, at der i praksis kan være en flydende overgang mellem burka'en og niqab'en, skelnes der ikke mellem de to klædedragter i ovennævnte rapport.

Oplysninger om grundlaget for de gennemførte undersøgelser og rapportens konklusioner med hensyn til det skønnede antal kvinder, der bærer ansigtstildækkende beklædning i Danmark, fremgår af »Rapport om brug af niqab og burka« fra Københavns Universitet, som blev oversendt til Retsudvalget den 18. januar.